

2/478
4604/11072

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 86 ncı Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifimiz, gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Bülent ECEVİT

D.S.P.Genel Başkanı

İstanbul Milletvekili

Devlet BAHÇELİ

M.H.P.Genel Başkanı

Osmaniye Milletvekili

Mesut YILMAZ

ANA.P.Genel Başkanı

Rize Milletvekili

2.

4. İbrahim Yavuz BİLDİK

Adana Milletvekili

5. Mehmet Ali BİLİCİ

Adana Milletvekili

6. Mehmet Metanet ÇULHAOĞLU

Adana Milletvekili

7. Tayyibe GÜLEK

Adana Milletvekili

8. Ali HALAMAN

Adana Milletvekili

9. Adnan Fatin ÖZDEMİR

Adana Milletvekili

10.Musa ÖZTÜRK

Adana Milletvekili

11.Ali TEKİN

Adana Milletvekili

12.Abdulkadir AKCAN

Afyon Milletvekili

13.Halil İbrahim ÖZSOY

Afyon Milletvekili

14.Mehmet TELEK

Afyon Milletvekili

15.Gaffar YAKIN

Afyon Milletvekili

16.Yaşar ERYILMAZ

Ağrı Milletvekili

17.Nidai SEVEN

Ağrı Milletvekili

18.Kürşat ESER

Aksaray Milletvekili

19.Gönül Saray ALPHAN
20.Adnan UÇAŞ
21.Mehmet ARSLAN
22.Oğuz AYGÜN
23.Melda BAYER
24.Sedat ÇEVİK
25.Birkan ERDAL
26.Ali IŞIKLAR
27.H.Tayfun İÇLİ
28.Esvet ÖZDOĞU
29.Yücel SEÇKİNER
30.M.Zeki SEZER
31.Aydın TÜMEN
32.Şevket Bülent YAHNİCİ
33.Cengiz AYDOĞAN
34.İbrahim GÜRDAL
35.Osman MÜDERRİSOĞLU
36.Ahmet Sancar SAYIN
37.Metin ŞAHİN
38.Nesrin ÜNAL
39.Mustafa VURAL
40.Faruk DEMİR
41.Ergün BAYRAK
42.Halit DİKMEN
43.Bekir ONGUN
44.Ali UZUNIRMAK
45.Aydın GÖKMEN
46.Numan GÜLTEKİN
47.Agah Oktay GÜNER
48.Tamer KANBER
49.M.Güven KARAHAN

Amasya Milletvekili
Amasya Milletvekili
Ankara Milletvekili
Ankara Milletvekili
Ankara Milletvekili
Ankara Milletvekili
Ankara Milletvekili
Ankara Milletvekili
Ankara Milletvekili
Ankara Milletvekili
Ankara Milletvekili
Ankara Milletvekili
Ankara Milletvekili
Ankara Milletvekili
Antalya Milletvekili
Antalya Milletvekili
Antalya Milletvekili
Antalya Milletvekili
Antalya Milletvekili
Antalya Milletvekili
Ardahan Milletvekili
Artvin Milletvekili
Aydın Milletvekili
Aydın Milletvekili
Aydın Milletvekili
Balıkesir Milletvekili
Balıkesir Milletvekili
Balıkesir Milletvekili
Balıkesir Milletvekili
Balıkesir Milletvekili

50.Zeki ÇAKAN
51.Cafer Tufan YAZICIOĞLU
52.Ataullah HAMİDİ
53.Şaban KARDEŞ
54.Hüseyin ARABACI
55.Sebahat VARDAR
56.İbrahim Halil ORAL
57.Mustafa KARSLIOĞLU
58.Süleyman COŞKUNER
59.Hasan MACİT
60.Ali Rahmi BEYRELİ
61.Hayati KORKMAZ
62.Orhan OCAK
63.Burhan ORHAN
64.Recep ÖNAL
65.Orhan ŞEN
66.Turhan TAYAN
67.Mustafa Cumhur ERSÜMER
68.Sadık KIRBAŞ
69.İrfan KELEŞ
70.Abdulhaluk Mehmet ÇAY
71.Beyhan ASLAN
72.Salih ERBEYİN
73.Hasan ERÇELEBİ
74.Mehmet KOCABATMAZ
75.Sebgatullah SEYDAOĞLU
76.Abdülsamet TURGUT
77.Ali Ahmet ERTÜRK
78.Mustafa İLİMEN
79.Şadan ŞİMŞEK
80.Mustafa GÜL

Bartın Milletvekili
Bartın Milletvekili
Batman Milletvekili
Bayburt Milletvekili
Bilecik Milletvekili
Bilecik Milletvekili
Bitlis Milletvekili
Bolu Milletvekili
Burdur Milletvekili
Burdur Milletvekili
Bursa Milletvekili
Bursa Milletvekili
Bursa Milletvekili
Bursa Milletvekili
Bursa Milletvekili
Bursa Milletvekili
Bursa Milletvekili
Çanakkale Milletvekili
Çanakkale Milletvekili
Çankırı Milletvekili
Çorum Milletvekili
Denizli Milletvekili
Denizli Milletvekili
Denizli Milletvekili
Denizli Milletvekili
Diyarbakır Milletvekili
Diyarbakır Milletvekili
Edirne Milletvekili
Edirne Milletvekili
Edirne Milletvekili
Elazığ Milletvekili

- 81.Mihrali AKSU
- 82.Mücahit HİMOĞLU
- 83.İsmail KÖSE
- 84.Cezmi POLAT
- 85.Mehmet Mail BÜYÜKERMEN
- 86.Mahmut ERDİR
- 87.Süleyman Servet SAZAK
- 88.Ali İLİKSOY
- 89.Ali ÖZDEMİR
- 90.Mehmet Hanifi TIRYAKI
- 91.Mustafa YILMAZ
- 92.Mustafa YAMAN
- 93.Mecit PİRÜZBEYOĞLU
- 94.Hakkı Oğuz AYKUT
- 95.Süleyman Turan ÇİRKİN
- 96.Ali GÜNAY
- 97.Abbas BOZYEL
- 98.Mustafa ZORLU
- 99.Yalçın KAYA
- 100.Hidayet KILINÇ
- 101.Enis ÖKSÜZ
- 102.Edip ÖZGENÇ
- 103.Akif SERİN
- 104.Cahit TEKELİOĞLU
- 105.Bülent AKARCA
- 106.Ziya AKTAŞ
- 107.Erol AL
- 108.Ahat ANDİCAN
- 109.Aydın AYAYDIN
- 110.İsmail AYDINLI
- 111.Şamil AYRIM

- [illegible]

112.Nami ÇAĞAN	İstanbul Milletvekili
113.Ahmet ÇAKAR	İstanbul Milletvekili
114.Yücel ERDENER	İstanbul Milletvekili
115.Bülent Ersin GÖK	İstanbul Milletvekili
116.Zafer GÜLER	İstanbul Milletvekili
117.Ahmet GÜZEL	İstanbul Milletvekili
118.Ediz HUN	İstanbul Milletvekili
119.Yılmaz KARAKOYUNLU	İstanbul Milletvekili
120.Nazire KARAKUŞ	İstanbul Milletvekili
121.Cavit KAVAK	İstanbul Milletvekili
122.Osman KILIÇ	İstanbul Milletvekili
123.Hüseyin MERT	İstanbul Milletvekili
124.H.Hüsametdin ÖZKAN	İstanbul Milletvekili
125.Mehmet PAK	İstanbul Milletvekili
126.Necdet SARUHAN	İstanbul Milletvekili
127.Sulhiye SERBEST	İstanbul Milletvekili
128.Bahri SİPAHİ	İstanbul Milletvekili
129.Murat SÖKMENOĞLU	İstanbul Milletvekili
130.Ahmet TAN	İstanbul Milletvekili
131.Erdoğan TOPRAK	İstanbul Milletvekili
132.Masum TÜRKER	İstanbul Milletvekili
133.Mustafa VERKAYA	İstanbul Milletvekili
134.Süleyman YAĞIZ	İstanbul Milletvekili
135.Cahit Savaş YAZICI	İstanbul Milletvekili
136.Perihan YILMAZ	İstanbul Milletvekili
137.Güler ASLAN	İzmir Milletvekili
138.Saffet BAŞARAN	İzmir Milletvekili
139.Burhan BIÇAKÇIOĞLU	İzmir Milletvekili
140.B.Suat ÇAĞLAYAN	İzmir Milletvekili
141.Işın ÇELEBİ	İzmir Milletvekili
142.Mehmet ÇÜMEN	İzmir Milletvekili

143.Salih DAYIOĞLU
144.Hayri DİRİ
145.Şükrü Sina GÜREL
146.Yusuf KIRKPINAR
147.Hasan METİN
148.Rifat SERDAROĞLU
149.Rahmi SEZGİN
150.Süha TANIK
151.Kemal VATAN
152.Oktay VURAL
153.Ali DOĞAN
154.Mehmet KAYA
155.Edip ÖZBAŞ
156.Erol KARAN
157.Hasan ÇALIŞ
158.Fikret ÜNLÜ
159.İlhan AKÜZÜM
160.Çetin BİLGİR
161.Murat BAŞESGİOĞLU
162.M.Hadi DİLEKÇİ
163.Mehmet SERDAROĞLU
164.Hamdi BAKTİR
165.İsmail CEM
166.Hasan Basri ÜSTÜNBAŞ
167.Sadık YAKUT
168.Nural KARAGÖZ
169.Cemal ÖZBİLEN
170.Necdet TEKİN
171.Mustafa HAYKIR
172.Ramazan MİRZAOĞLU
173.Fikret TECER

İzmir Milletvekili
İzmir Milletvekili
İzmir Milletvekili
İzmir Milletvekili
İzmir Milletvekili
İzmir Milletvekili
İzmir Milletvekili
İzmir Milletvekili
İzmir Milletvekili
İzmir Milletvekili
Kahramanmaraş Milletvekili
Kahramanmaraş Milletvekili
Kahramanmaraş Milletvekili
Karabük Milletvekili
Karaman Milletvekili
Karaman Milletvekili
Kars Milletvekili
Kars Milletvekili
Kastamonu Milletvekili
Kastamonu Milletvekili
Kastamonu Milletvekili
Kayseri Milletvekili
Kayseri Milletvekili
Kayseri Milletvekili
Kayseri Milletvekili
Kırklareli Milletvekili
Kırklareli Milletvekili
Kırklareli Milletvekili
Kırşehir Milletvekili
Kırşehir Milletvekili
Kırşehir Milletvekili

174.Mehmet NACAR
175.Ahmet ARKAN
176.Cumali DURMUŞ
177.M.Turhan İMAMOĞLU
178.Faruk BAL
179.Abdullah Turan BİLGE
180.Ali GEBEŞ
181.Mustafa Sait GÖNEN
182.Mehmet Emrehan HALICI
183.Ömer İZGİ
184.Hasan KAYA
185.Mehmet KEÇECİLER
186.Emin KARAA
187.Seydi KARAKUŞ
188.Miraç AKDOĞAN
189.Namık Hakan DURHAN
190.Hüseyin AKGÜL
191.Mustafa ENÖZ
192.Hasan GÜLAY
193.Ali SERDENGEÇTİ
194.M.Cihan YAZAR
195.Ömer ERTAŞ
196.Mustafa Kemal TUĞMANER
197.Tunay DİKMEN
198.Metin ERGUN
199.Nazif TOPALOĞLU
200.Fikret UZUNHASAN
201.Zeki EKER
202.Erkan KEMALOĞLU
203.İsmail ÇEVİK
204.Mükremin TAŞKIN

Kilis Milletvekili
Kocaeli Milletvekili
Kocaeli Milletvekili
Kocaeli Milletvekili
Konya Milletvekili
Konya Milletvekili
Konya Milletvekili
Konya Milletvekili
Konya Milletvekili
Konya Milletvekili
Konya Milletvekili
Konya Milletvekili
Kütahya Milletvekili
Kütahya Milletvekili
Malatya Milletvekili
Malatya Milletvekili
Manisa Milletvekili
Manisa Milletvekili
Manisa Milletvekili
Manisa Milletvekili
Manisa Milletvekili
Mardin Milletvekili
Mardin Milletvekili
Muğla Milletvekili
Muğla Milletvekili
Muğla Milletvekili
Muğla Milletvekili
Muş Milletvekili
Muş Milletvekili
Nevşehir Milletvekili
Nevşehir Milletvekili

205.Eyüp DOĞANLAR
206.Mükerrem LEVENT
207.İhsan ÇABUK
208.Cemal ENGİNYURT
209.Sefer KOÇAK
210.Hasan Fehmi KONYALI
211.Şükrü YÜRÜR
212.Ahmet KABİL
213.Ş.Ramis SAVAŞ
214.Osman Fevzi ZİHNİOĞLU
215.Ahmet AYDIN
216.Tarık CENGİZ
217.Vedat ÇINAROĞLU
218.Şenel KAPICI
219.Nizamettin SEVGİLİ
220.Yaşar TOPÇU
221.Mehmet CEYLAN
222.M.Cengiz GÜLEÇ
223.Mehmet Salih YILDIRIM
224.Fevzi AYTEKİN
225.Bayram Fırat DAYANIKLI
226.Ahmet ZAMANTILI
227.Hasan Hüseyin BALAK
228.Lütfi CEYLAN
229.Ali Kemal BAŞARAN
230.Orhan BIÇAKÇIOĞLU
231.Nail ÇELEBİ
232.Hikmet Sami TÜRK
233.Hasan ÖZGÖBEK
234.Mehmet Yaşar ÜNAL
235.Armağan YILMAZ

Niğde Milletvekili
Niğde Milletvekili
Ordu Milletvekili
Ordu Milletvekili
Ordu Milletvekili
Ordu Milletvekili
Ordu Milletvekili
Rize Milletvekili
Sakarya Milletvekili
Sakarya Milletvekili
Samsun Milletvekili
Samsun Milletvekili
Samsun Milletvekili
Samsun Milletvekili
Siirt Milletvekili
Sinop Milletvekili
Sivas Milletvekili
Sivas Milletvekili
Şırnak Milletvekili
Tekirdağ Milletvekili
Tekirdağ Milletvekili
Tekirdağ Milletvekili
Tokat Milletvekili
Tokat Milletvekili
Trabzon Milletvekili
Trabzon Milletvekili
Trabzon Milletvekili
Trabzon Milletvekili
Uşak Milletvekili
Uşak Milletvekili
Uşak Milletvekili

236.Ayhan ÇEVİK

237.Kamran İNAN

238.Hasan SUNA

239.Mesut TÜRKER

240.Veysel ATASOY

241.Tahsin Boray BAYCIK

242.İsmail Hakkı CERRAHOĞLU

243.Hasan GEMİCİ

244.Ömer ÜSTÜNKOL

Van Milletvekili

Van Milletvekili

Yalova Milletvekili

Yozgat Milletvekili

Zonguldak Milletvekili

Zonguldak Milletvekili

Zonguldak Milletvekili

Zonguldak Milletvekili

Zonguldak Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Anayasanın 86 ncı maddesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin ödenek ve yolluklarının kanunla düzenlenmesini öngörmekle birlikte, emeklilik işlemlerinin ne şekilde yapılacağına ilişkin herhangi bir düzenleme içermemektedir. Bu durum, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin emeklilik haklarına ilişkin yasal düzenlemeleri anayasal dayanak yönünden boşlukta bırakmakta ve Anayasa Mahkemesince iptaline neden olmaktadır.

Oysa, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin emeklilik haklarının, bütün üyeler ile bunların emeklilerini kapsayacak biçimde ayrı bir şekilde düzenlenmesi, emeklilik hakları bakımından eşitliğin sağlanabilmesi için zorunludur. Zira, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin emeklilik işlemlerine ilişkin olarak çıkarılan kanunların çeşitli defalar Anayasa Mahkemesince iptal edilmesi nedeniyle doğan yasal boşluklar yüzünden, T.C. Emekli Sandığı ile ilgilendirilen Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ile diğer sosyal güvenlik kurumlarından emekli olanlar arasında eşitsizlik ortaya çıkmaktadır.

Bu hususlar, 3671 sayılı Kanunun bazı hükümlerinin Anayasa Mahkemesince iptal edilmesi nedeniyle çıkarılmış olan 4505 sayılı Kanunla Anayasaya ve Anayasa Mahkemesinin iptal gerekçelerine uygun olarak giderilmiş bulunmaktadır. Ancak Anayasaya uygunluğu sağlamak üzere yapılmış olan sözkonusu düzenlemelerin genel esaslarının Anayasaya da yansıtılmasında, bir daha iptale yol açılmaması için yarar görülmektedir.

Hazırlanan Teklifte, TBMM üyeleri ile emeklilerinin emeklilik işlemlerinin kanunla düzenlenmesi ve bunların T.C.Emekli Sandığı ile ilgilendirilmesi öngörülmekte; üyeliği sona erenlerden istekte bulunanların da ilgilerinin devam etmesine olanak sağlanmaktadır. Böylece, bütün Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeler

ile bunların emeklilerinin, emeklilik haklarından aynı derecede yararlanabilmeleri sağlanacaktır. Bu değişikliklere paralellik sağlamak üzere maddenin 2 nci fıkrasındaki sosyal güvenlik kuruluşları ibaresi de T.C.Emekli Sandığı olarak değiştirilmektedir.

Diğer taraftan, Sayın Cumhurbaşkanının 4505 sayılı Yasayı onaylaması sırasında Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına yazmış olduğu yazıda batı ülkelerinde olduğu gibi Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin özlük haklarının TBMM tarafından belirlenmesi için Anayasa değişikliği yapılması yönündeki görüşü de teklifin hazırlanmasında dikkate alınan bir diğer husus olmuştur.

Hazırlanan teklifle, gerek Türkiye Büyük Millet Meclisinin, gerekse üyelerinin saygınlığını zedeleyici tartışmaların sona erdirilmesi hedeflenmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin ödenek, yolluk ve emeklilik işlemlerinin kanunla düzenlenmesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ile bunların emeklilerinin T.C.Emekli Sandığı ile ilişkilendirilerek, üyeliği sona erenlerin de ilgilerinin devam etmesi öngörülmektedir. Böylece, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin emeklilik işlemlerinin kanunla düzenlenmesi konusunda anayasal dayanak sağlanmakta, T.C.Emekli Sandığı ile ilgilendirilmesi suretiyle de, farklı sosyal güvenlik kuruluşları ile ilgi kurulmasından doğan, emeklilik haklarına ilişkin eşitsizlikler giderilmekte, aynı emeklilik hak ve imkanlarından yararlanmaları sağlanmaktadır.

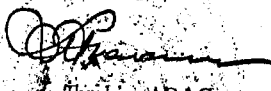
Bu değişikliklere paralellik sağlamak üzere maddenin 2 nci fıkrasındaki sosyal güvenlik kuruluşları ibaresinin de T.C.Emekli Sandığı olarak değiştirilmesi öngörülmektedir.

MADDE 2- Madde ile, Kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe girmesi, halkoylamasına sunulması halinde ise bir bütün olarak oylanması öngörülmektedir.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASININ 86 NCI MADDESİNDE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1 – 7.11.1982 Tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 86 ncı maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi “Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin ödenek, yolluk ve emeklilik işlemleri kanunla düzenlenir” şeklinde değiştirilmiş ;fıkranın sonuna “Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ile bunların emeklileri T.C. Emekli Sandığı ile ilgilendirilirler ve üyeliği sona erenlerin istekleri halinde ilgileri devam eder ” ibaresi eklenmiş ve aynı maddenin ikinci fıkrasında geçen “sosyal güvenlik kuruluşları “ ibaresi “T.C.Emekli Sandığı” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer ve halkoylamasına sunulması halinde tümüyle oylanır.

Aşlı gibidir

İbrahim ARAC
Kanunlar ve Kararlar Müdürü